

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ВІСНИК
ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Серія «Публічне управління та адміністрування»

Випуск 1

Видавничий дім
«Гельветика»
2024

УДК 351

Виходить два рази на рік. Засновано у 2024 році.

Засновник – Полтавський державний аграрний університет.

Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення від 09 травня 2024 року № 1554 (Ідентифікатор медіа в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа R30-04992).

Рекомендовано Вченою радою Полтавського державного аграрного університету до друку та поширення через мережу Інтернет (протокол від 26 червня 2024 р. № 10).

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Бондарчук Н. В., доктор наук з державного управління, професор, Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Україна

Гавкалова Н. Л., доктор економічних наук, професор, Варшавський Технологічний університет, Польща

Галич О. А. (заступник головного редактора), кандидат економічних наук, професор, Полтавський державний аграрний університет, Україна

Дорофєєв О. В., доктор економічних наук, професор, Полтавський державний аграрний університет, Україна

Євсюкова О. В., доктор наук з державного управління, доцент, Національний університет біоресурсів і природокористування України, Україна

Зось-Кіор М. В. (технічний секретар), доктор економічних наук, професор, Полтавський державний аграрний університет, Україна

Колесник Т. В., кандидат економічних наук, доцент, Вінницький національний аграрний університет, Україна

Кризина Н. П., доктор наук державного управління, професор, Навчально-науковий медичний інститут Київського міжнародного університету, Україна

Лозинська Т. М. (головний редактор), доктор наук з державного управління, професор, Полтавський державний аграрний університет, Україна

Медвідь В. Ю., доктор економічних наук, професор, Полтавський державний аграрний університет, Україна

Мирна О. В., кандидат економічних наук, доцент, Полтавський державний аграрний університет, Україна

Парубчак І. О., доктор наук з державного управління, професор, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького, Україна

Пронько Л. М., кандидат економічних наук, доцент, Вінницький національний аграрний університет, Україна

Сердюк О. І., кандидат економічних наук, доцент, Полтавський державний аграрний університет, Україна

Харченко Т. О., доктор наук з державного управління, доцент, Сумський національний аграрний університет, Україна

У статтях висловлено позицію авторів, яку не завжди підтримує редакційна колегія. За достовірність фактів, статистичних даних, точність викладеного матеріалу відповідають автори і рецензенти. Під час передруку матеріалів посилання на Вісник ПДАУ обов'язкове.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Офіційний сайт видання: <https://journals.pdau.poltava.ua/index.php/pma>

УДК 352:316.776:007:005

DOI <https://doi.org/10.32782/pdau.pma.2024.1.5>

ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ КОНТЕНТ ДІЯЛЬНОСТІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ПІДРОЗДІЛІВ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ

Сердюк Ольга Іванівна,

кандидат економічних наук, доцент,

професор кафедри публічного управління та адміністрування

Полтавського державного аграрного університету

ORCID ID: 0000-0003-0926-9623

У статті досліджено складники організаційного забезпечення діяльності інформаційно-комунікаційних підрозділів місцевих органів виконавчої влади. Окреслено законодавчі основи діяльності, підходи до побудови, принципи роботи та типологію функцій інформаційно-комунікаційних підрозділів органів влади. За результатами досліджень низки положень про департаменти інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласних військових адміністрацій в Україні зроблено висновок, що спектр їхніх завдань суттєво різниться залежно від регіону. Зміст завдань засвідчує як спільне розуміння цими підрозділами актуальності низки задач, так і особливості бачення окремих ділянок роботи. Основні завдання інформаційно-комунікаційних підрозділів можуть відображати особливості регіону, зокрема, прикордонне розміщення області. Підсумовано, що конфігурація внутрішньої структури інформаційно-комунікаційних підрозділів обласних військових адміністрацій обумовлена законодавчим визначенням функцій інформаційних підрозділів як інформаційно-аналітичних та забезпечення зв'язків із медіа, громадськістю. З'ясовано, що в більшості з досліджених обласних військових адміністрацій департаменти складаються з двох управлінь, одне з яких відповідає за інформаційну діяльність, видавничу справу, моніторинг медіа та аналітику, інше – забезпечує функції комунікацій із громадськістю, суспільно-політичного моніторингу, аналізу та прогнозування. Зазначено, що в окремих обласних військових адміністраціях структура департаментів відтворює також особливості їх управлінських завдань та потреб, в інших – форматується вже за новими підходами до спорідненості окремих управлінських завдань. Встановлено, що створення та функціонування інформаційних технологій, потреби цифрового розвитку та ефективне використання цифрових інновацій в інформаційній діяльності зумовлюють розширення спектру функцій та структурну трансформацію інформаційно-комунікаційних підрозділів обласних військових адміністрацій.

Ключові слова: місцеві органи виконавчої влади, інформаційно-комунікаційні підрозділи, принципи діяльності інформаційно-комунікаційних підрозділів, завдання інформаційно-комунікаційних підрозділів, структура інформаційно-комунікаційних підрозділів.

Serdiuk Olha. ORGANIZATIONAL AND MANAGERIAL CONTENT OF THE ACTIVITIES OF INFORMATION AND COMMUNICATION UNITS OF LOCAL EXECUTIVE AUTHORITIES

The article examines the components of organizational support for the activities of information and communication units of local executive authorities. The author outlines the legislative framework, approaches to the construction, principles of operation and typology of functions of information and communication units of government bodies. Based on the results of the study of a number of provisions on information and public relations departments of regional military administrations in Ukraine, the author concludes that the range of their tasks varies significantly depending on the region. The content of the tasks demonstrates both a common understanding of the relevance of a number of tasks by these units and the specifics of their vision of certain areas of work. The main tasks of information and communication units may reflect the peculiarities of the region, in particular, the border location of the region. It is summarized that the configuration of the internal structure of information and communication units of regional military administrations is conditioned by the legislative definition of the functions of information units as information and analytical and public relations. It is found that in most of the studied regional military administrations, the departments consist of two departments, one of which is responsible for information activities, publishing, media monitoring and analytics, and the other provides the functions of public relations, socio-political monitoring, analysis and forecasting. It is noted that in some regional military administrations, the structure of departments also reflects the peculiarities of their managerial tasks and needs, while in others it is formatted according to new approaches to the affinity of certain managerial tasks. It is established that the creation and

functioning of information technologies, the needs of digital development and the effective use of digital innovations in information activities lead to an expansion of the range of functions and structural transformation of information and communication units of regional military administrations.

Key words: *local executive authorities, information and communication units, principles of activity of information and communication units, tasks of information and communication units, structure of information and communication units.*

Вступ. За умов розвитку інформаційного суспільства інформаційно-комунікаційний складник процесу державного управління набуває особливої актуальності. Інформаційну діяльність органів державної влади розуміють як сукупність дій, спрямованих на задоволення їх інформаційних потреб для ухвалення необхідних рішень та забезпечення процесу інформаційного обміну між ними, громадськістю та медіа. А ефективність інформаційної діяльності органів державної влади визначається якістю регламентування та актуалізацією завдань їх інформаційно-комунікаційних підрозділів. Ці проблеми досліджували Н. П. Голота [1] (окреслено завдання та засади функціонування інформаційно-комунікаційних підрозділів), Н. Н. Коцан [2] (охарактеризовано завдання, структуру та технології прес-служби Кабінету Міністрів України), Є. О. Нікулін [3] (охарактеризовано засади побудови інформаційного простору Національної поліції України) та ін. Проте поза увагою вітчизняних науковців залишаються питання організаційно-управлінського забезпечення діяльності інформаційно-комунікаційних підрозділів місцевих органів виконавчої влади регіонального рівня.

Матеріали та методи. Мета статті – окреслення таких теоретичних та практичних аспектів організаційно-управлінського забезпечення діяльності інформаційно-комунікаційних підрозділів органів державної влади як принципи, завдання, функції, структура. Для досягнення поставленої мети опрацьовано положення про департаменти інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю низки обласних військових адміністрацій (ОВА) в Україні [8–17], узагальнено структуру департаментів інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю досліджуваних ОВА [18–26], використано загальнонаукові та специфічні методи пізнання. У процесі розгляду застосовано: аналіз літератури та наукових джерел з теми дослідження; абстрактно-аналітичний метод для визначення конфігурації основних завдань департаментів інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ОВА, метод формалізації – для дослідження та подання сукупності ланок у структурі департаментів інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ОВА. Для характеристики завдань та структури департаментів інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ОВА використано табличний метод.

Результати. Питання діяльності інформаційно-комунікаційних підрозділів органів державної влади та органів місцевого самоврядування регулює Закон України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» [4] та Постанова Кабінету Міністрів «Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади» [5]. Наведений вище Закон України регламентує діяльність інформаційних служб при органах влади, визначаючи зміст поняття «інформаційні служби органів державної влади та органів місцевого самоврядування», форми підготовки та оприлюднення інформації, форми і порядок висвітлення діяльності органів влади аудіовізуальними та друкованими медіа [4]. Зміст функціональних обов'язків описано дуже лаконічно: інформаційно-аналітичні функції та забезпечення зв'язків із медіа, громадськістю. Органи державної влади, реалізуючи свою компетенцію, здійснюють організаційне забезпечення виконання цих завдань, зокрема формують конкретний дизайн своїх інформаційно-комунікаційних структур.

При формуванні інформаційно-комунікаційних підрозділів керуються одним із трьох підходів, який обирають залежно від очікуваного їх місця у структурі органу влади та ступеню самостійності у здійсненні їхньої діяльності. Насамперед, інформаційно-комунікаційний підрозділ може мати широкі повноваження з використання ресурсів, підпорядковуватися безпосередньо керівництву і бути ключовим складником механізму управління діяльністю та розвитку органу влади. З використанням другого підходу інформаційно-комунікаційний підрозділ виконує роль «проміжної ланки» між органом влади та зовнішніми суб'єктами інформаційно-комунікаційної діяльності, а його завдання обмежуються моніторингом засобів масової інформації, організацією заходів та взаємодією із медіа. Третій підхід – вибір моделі аутсорсингу, тобто звернення до інших виконавців для забезпечення виконання низки функцій, при цьому основна мета діяльності інформаційно-комунікаційного підрозділу, якщо він все ж створюється, – координація робіт підрядчиків [6, с. 28].

Незалежно від конфігурації та сукупності завдань інформаційно-комунікаційних підрозділів принципи їх роботи є загальними. Загальноприйнятими міжна-

родними принципами роботи інформаційно-комунікаційних підрозділів органів як державної влади, так і місцевого самоврядування, згідно з тлумаченням Всесвітньої організації «Артикль 19» (міжнародна компанія за свободу висловлювання думки) є: 1) максимальна відвертість; 2) обов'язок публікації; 3) пропаганда прозорості діяльності уряду; 4) вичерпний перелік винятків з принципу відвертості інформації; 5) процедури, які сприяють доступу до інформації [6, с. 30–32]. Згідно з першим принципом уся наявна в органах влади інформація має бути відкритою, відступити від цього переконання можна лише в дуже обмежених випадках. Свобода інформації закріплена в Конституції України (ст. 34), це – один з основоположних принципів правової держави, а реалізація відвертості інформації на практиці є найвищою метою законодавства. Обов'язок публікації встановлює загальний обов'язок обнародувати відомості шляхом публікації, а також оприлюднювати основні категорії інформації, яка підлягає опублікуванню. Це стосується насамперед інформації особливої важливості, оприлюднення документів, що становлять особливий суспільний інтерес, з власної ініціативи. Принцип пропаганди прозорості діяльності уряду означає діяльність із пропаганди відвертості, яка є необхідною складовою частиною свободи інформації. Принцип вичерпного переліку винятків з принципу відвертості інформації означає, що винятки мають бути суворо перевірені з точки зору «шкоди» та «суспільного інтересу» та мають бути чітко і недвозначно зазначені. Принцип забезпечення процедур, які сприяють доступу до інформації, – це на практиці швидкість і сумлінність розгляду запитів на інформацію, можливість оскарження відмов у отриманні інформації.

Вивчення діяльності інформаційно-комунікаційних підрозділів органів державної влади дозволяє науковцям виокремити також інші принципи виконання їх завдань. Н. П. Голота відмічає такі загальні, як прозорість, підзвітність та відкритість [1, с. 31]. На рівні практичних пропозицій, що можуть використовувати працівники інформаційно-комунікаційних підрозділів, інші науковці формулюють принципи відвертості влади перед суспільством, рівності, соціальної орієнтації, законності, системності [6, с. 30]. У виданні «Практичний посібник для працівників комунікаційних структур в органах влади» (Інститут масової інформації за підтримки Уряду Великої Британії) чітко визначено такі принципи організації діяльності комунікаційних структур: прозорість, відкритість, підзвітність, стратегічна орієнтованість, партнерство, толерантність, об'єктивність, результативність, орієнтація та реальність, адресність, оперативність та своє-

часність, правдивість, актуальність та доречність, доступність та зрозумілість, творчість та креативність [7, с. 5–7].

Вивченню будови та напрямів діяльності інформаційно-комунікаційних підрозділів органів влади має передувати розуміння типології їх функцій. В. С. Куйбіда та О. В. Карпенко вбачають функціональне призначення інформаційно-комунікаційних підрозділів органів влади у здійсненні інформаційної, аналітичної (або інформаційно-аналітичної) та комунікативної (райтерської) діяльності [8, с. 220–221]. Н. П. Голота окреслює такі функції: зовнішню (інформування населення), охоронну (захист інформації) та внутрішню (збір та аналіз інформації для органу влади) [1, с. 31]. Довідник «Основні засади діяльності прес-служб органів державної влади та місцевого самоврядування: світовий та український досвід» поширює думку вчених про дві функціональні сторони діяльності інформаційно-комунікаційних підрозділів: масово-інформаційну (комунікативні, ідеологічні, культурно-освітні, рекламно-довідкові, безпосередньо-організаторські функції) та моніторингу і аналізу громадської думки [6, с. 33–37]. Слід окреслити вагомість моніторингу та аналізу громадської думки, які дозволяють: визначити рівень інформованості громадськості про діяльність органів влади; виявити оцінки, судження, стереотипи й установки щодо реальної соціально-політичної та економічної ситуації; розробити та запровадити оптимальну інформаційну стратегію підтримки владних рішень щодо соціально-політичних та економічних проблем. Виконання тієї чи тієї функції може мати як реактувальний, так і упереджувальний характер.

Об'єктом вивчення змісту функціональних сторін діяльності інформаційно-комунікаційних підрозділів органів державної влади в Україні обрано департаменти інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ОВА. За результатами досліджень низки положень про департаменти інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ОВА в Україні (є у відкритому доступі [9–18]) зроблено висновок, що кількість завдань діяльності цих інформаційно-комунікаційних підрозділів суттєво різниться залежно від регіону. Зміст завдань засвідчує як спільне розуміння департаментами інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ОВА актуальності низки задач, так і особливості бачення окремих ділянок роботи. Однозначно визнаним завданням є сприяння реалізації конституційного права громадян на свободу слова та безперешкодну діяльність засобів масової інформації [9–18]. Більшість положень визначають такі задачі інформаційно-комунікаційних підрозділів: участь

у формуванні та реалізації політики держави у сфері інформації, комунікації з громадськістю та видавничої справи [9, 10, 12–16, 18]; розвиток інформаційного простору та інформаційної інфраструктури регіону [9–12, 14, 18]; проведення консультацій з громадськістю щодо формування та реалізації державної політики; моніторинг, аналіз та прогнозування суспільно-політичних процесів у регіоні [9, 13–17]; протегування місцевих органів виконавчої влади щодо забезпечення взаємодії з політичними партіями та громадськими організаціями [9, 12, 14–18]. Кожне друге положення містить норму щодо реалізації державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства [9, 11, 14, 17, 18]. Лише два-три з десяти містять норми про: гарантування утілення права громадян на участь в управлінні справами держави та забезпечення їх інформацією [9, 17]; впровадження ефективних механізмів комунікацій з інститутами громадянського суспільства [12, 14, 17]; розбудову інститутів громадянського суспільства, сприяння участі громади у творенні та втіленні політики як держави, так і регіону [12, 13]. Останнє стримує розвиток громадської участі на регіональному рівні.

Окремі положення про департаменти інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ОВА конкретизують завдання щодо забезпечення аналізу, формування, реалізації державної політики, включаючи питання: аналізу політики держави у сфері інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю на рівні регіону та підготовки пропозицій стосовно її формування (Житомирська ОВА) [10]; визначення пріоритетів політики держави у сфері інформації (Закарпатська ОВА) [11]; інформаційно-аналітичного забезпечення реалізації внутрішньої політики держави (Чернігівська ОВА) [18]; участі у формуванні та втіленні політики держави щодо відновлення та збереження національної пам'яті (Львівська ОВА) [14]; втілення політики держави у сфері політичних зв'язків і відносин між державами, європейської інтеграції та євроатлантичного співробітництва (Чернівецька ОВА) [17]; реалізації політики держави щодо залучення міжнародної технічної допомоги (Чернівецька ОВА) [17].

Завдання департаментів інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ОВА можуть відображати особливості регіону, зокрема, прикордонне розміщення області. Зокрема, в Чернівецькій ОВА виокремлюють потребу в: координації та розвитку транскордонного співробітництва з питань, які належать до компетенції ОВА; протокольному забезпеченні міжнародних контактів керівництва ОВА; розвитку зв'язків із українцями, що проживають за кордоном; координації діяльності органів виконавчої

влади з метою розвитку таких відносин; підтримці міжнародних партнерських зв'язків ОВА [17].

Різноманітність завдань можна пояснити і потребами певних ОВА активізувати конкретні дії. Наприклад: популяризація інформації щодо соціально-економічного розвитку області, функціонування ОВА та її підрозділів через медіа та мережу Інтернет (Івано-Франківська ОВА) [13]; створення умов для розвитку місцевого книговидання та книгорозповсюдження, популяризації україномовної видавничої продукції (Івано-Франківська ОВА) [13]; здійснення інформаційного забезпечення діяльності місцевих органів виконавчої влади (Запорізька ОВА) [12]; надання пропозицій з удосконалення законодавства щодо діяльності суб'єктів господарювання у сфері інформації та видавничої справи (Закарпатська ОВА) [11]; виконання загальнодержавних, галузевих та регіональних програм, законів та нормативних актів, що стосуються інформаційної діяльності та зв'язків з громадськістю (Житомирська ОВА) [10]; організація та контроль за виконанням законодавства України на території області щодо підготовки та проведення виборів і референдумів (Черкаська ОВА) [16]; підготовка інформаційно-аналітичних матеріалів для брифінгів, прес-конференцій, круглих столів в ОВА (Закарпатська ОВА) [11]; моніторинг стану носіїв зовнішньої реклами на території області (Черкаська ОВА) [16]; організацію доступу до публічної інформації в обласній військовій адміністрації (Черкаська ОВА) [16].

Структурна побудова департаментів інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ОВА є похідною від композиції їх завдань. Внаслідок єдиного розуміння актуальності низки задач у більшості з досліджених ОВА департаменти складаються з двох управлінь, одне з яких відповідає за інформаційну діяльність, видавничу справу, моніторинг медіа та аналітику, інше – забезпечує функції комунікацій з громадськістю, суспільно-політичного моніторингу, аналізу та прогнозування (табл. 1).

Діяльність кожного з згаданих управлінь забезпечується роботою двох-трьох відповідних відділів. У назвах управлінь та їх структурних ланок відображено інформаційно-аналітичні функції та функції забезпечення зв'язків із засобами масової інформації, громадськістю, що згідно зі статтею 1 Закону України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» є змістом терміну «інформаційні служби органів державної влади та органів місцевого самоврядування» [5]. Управлінські завдання і потреби окремих ОВА урізноманітнюють конфігурацію внутрішньої побудови їх департаментів інформаційної діяльності

Таблиця 1

Структура департаментів інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ОВА

Назва управління, відділу	Області України					
	Вінницька	Дніпропетровська	Львівська	Полтавська	Чернігівська	Харківська
Управління інформаційної політики (інформаційної діяльності / інформаційної діяльності та видавничої справи / інформаційної діяльності та аналітики)						
Відділ взаємодії із засобами масової інформації (зв'язків з медіа / співпраці зі ЗМІ / інформації та взаємодії зі ЗМІ / взаємодії із засобами масової інформації та книговидавництва / прес-служби)	+	+	+	+	+	+
Відділ інформаційно-видавничої діяльності (преси, видавничої справи та моніторингу засобів масової інформації / інформації та поліграфії)	+	+	+	+	+	
Відділ аналітики та комунікацій (інформаційно-аналітичний відділ / аналізу та моніторингу / аналітичної роботи)		+	+			+
Відділ забезпечення доступу до публічної інформації						+
Відділ інформаційно-медійного забезпечення				+		
Відділ соціальних комунікацій			+			
Управління з питань внутрішньої політики (внутрішньої політики / з питань внутрішньої політики та зв'язків з громадськістю / комунікацій з громадськістю)						
Відділ комунікацій (взаємодії) з громадськими об'єднаннями (взаємодії з громадськими організаціями / по зв'язках з громадськістю / комунікацій з громадськістю)	+	+	+	+	+	+
Відділ політичного аналізу та прогнозування (суспільно-політичного моніторингу / стратегічного аналізу суспільно-політичної ситуації / аналізу та моніторингу / інформаційно-аналітичний відділ / аналітичної діяльності)	+	+		+	+	+
Відділ розвитку громадянського суспільства		+				
Сектор взаємодії з органами виконавчої влади та місцевого самоврядування						+
Відділ організації заходів та проєктів			+			

Джерело: узагальнено з використанням [19–24]

та комунікацій з громадськістю. В управліннях департаментів створюються й інші спеціалізовані відділи: забезпечення доступу до публічної інформації [24]; інформаційно-медійного забезпечення [22]; соціальних комунікацій [21]; розвитку громадянського суспільства [20]; взаємодії з органами виконавчої влади та місцевого самоврядування [24]; організації заходів та проєктів [21]. Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Івано-Франківської ОВА складається лише з двох відділів: зв'язків із громадськістю, взаємодії із засобами масової інформації та книговидавництва; аналітичної діяльності [25]. У окремих ОВА департаменти розбудовані вже згідно з новим баченням спорідненості їх операційних завдань. Зокрема, в Одеській ОВА 2023 року створено департамент цифрового розвитку, інформаційної політики та кіберзахисту, метою діяльності якого є забезпечення на території області реалізації державної стратегії, формування та спри-

яння реалізації регіональної політики у сфері цифровізації, цифрового розвитку, цифрових інновацій, інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю, створення умов розвитку громадянського суспільства для забезпечення прав членів територіальних громад на користування мережами телекомунікацій та зв'язку [26]. У Хмельницькій ОВА працює департамент інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій [27]. Розширення спектру функцій та структурна трансформація інформаційно-комунікаційних підрозділів ОВА відбувається під впливом як потреб цифрового розвитку, так і актуальності певних проблем регіону.

Висновки. Відправною точкою при визначенні основних завдань діяльності та структурної побудови інформаційно-комунікаційних підрозділів ОВА в Україні є Закон України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засо-

бами масової інформації». Дослідження змісту завдань діяльності інформаційно-комунікаційних підрозділів ОВА засвідчує як спільне розуміння цими службами актуальності низки задач, так і особливості бачення ними окремих ділянок роботи. Конфігурацію внутрішньої структури інформаційно-комунікаційних підрозділів ОВА окреслює законодавче визначення їх функцій як інформаційно-аналітичних та забезпечення зв'язків із

засобами масової інформації, громадськістю. В окремих ОВА вона відтворює також особливості їх управлінських завдань та потреб. Створення та функціонування інформаційних технологій, потреби цифрового розвитку та ефективного використання цифрових інновацій в інформаційній діяльності зумовлюють розширення спектру функцій та структурну трансформацію інформаційно-комунікаційних підрозділів ОВА.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Голота Н. П. Особливості роботи прес-служби в державних органах: історія та сучасність. *Науковий вісник Ужгородського національного університету: серія: Право*. 2018. Т. 2. Вип. 49. С. 29–31.
2. Коцан Н. Н., Адамук О. С. Застосування комунікацій із громадськістю виконавчих органів державної влади України. *Наук. вісн. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки: Міжнародні відносини*. 2010. № 10. С. 73–77.
3. Нікулін Є. О. Зміст інформаційного забезпечення органів Національної поліції України. *Юридична наука*. 2020. № 3(105). С. 222–230.
4. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування засобами масової інформації: Закон України від 23.09.1997 р. № 539/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/539/97-%D0%B2%D1%80#Text>.
5. Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади : Постанова Кабінету міністрів від 04 січня 2002 р. № 3. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3-2002-%D0%BF>.
6. Основні засади діяльності прес-служб органів державної влади та місцевого самоврядування: світовий та український досвід: довідник. Донецьк: ДонДУУ, 2011. 96 с.
7. Практичний посібник для працівників комунікаційних структур в органах влади. К., 2016. 112 с.
8. Інформаційно-комунікативна діяльність органів публічної влади : монографія / В. С. Куйбіда, О. В. Карпенко, П. С. Шпига [та ін.]; за заг. ред. В. С. Куйбіди, О. В. Карпенка. 3-тє вид. допов. та перероб. Київ: НАДУ, 2019. 358 с.
9. Про затвердження Положення про управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Донецької обласної державної адміністрації : Розпорядження голови обласної державної адміністрації керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 28.05.2020 р. № 242/5-20. URL: <https://dn.gov.ua/storage/app/sites/1/publicinfo/LegalAct/542-20.pdf>
10. Положення про управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю. *Житомирська обласна державна адміністрація* : офіційний сайт. URL: <https://oda.zht.gov.ua/administration/aparat-ta-strukturny-pidrozdily-oda/strukturny-pidrozdily/upravlinnya-informatsijnoyi-diyalnosti/polozhennya-pro-upravlinnya-informatsij/>
11. Про Положення про департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Закарпатської обласної державної адміністрації : Розпорядження голови Закарпатської обласної державної адміністрації від 24.04.2018 р. № 238. URL: <https://oda.carpathia.gov.ua/dokument/pro-polozhennya-pro-departament-informacijnoyi-diyalnosti-ta-komunikacij-z-gromadskisty>
12. Положення про департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Запорізької обласної державної адміністрації. *Запорізька обласна державна адміністрація* : офіційний сайт. URL: <https://www.zoda.gov.ua/news/16238/polozhennya-pro-departament->
13. Положення про управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Івано-Франківської обласної державної адміністрації. URL: <https://www.if.gov.ua/storage/app/sites/24/documentu-2021/polozhennya-uid-2020-new.pdf>
14. Функціональні обов'язки. Департамент комунікацій та внутрішньої політики. *Львівська обласна державна адміністрація* : офіційний сайт. URL: https://old.loda.gov.ua/inf_funktsionalni_obovyazky
15. Положення про Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Полтавської обласної державної адміністрації. *Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Полтавської обласної державної адміністрації* : офіційний сайт. URL: <https://polinfo.gov.ua/pro-departament/polozhennia-pro-departament>
16. Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю. *Черкаська обласна державна адміністрація* : офіційний сайт. URL: <https://ck-oda.gov.ua/departament-informatsijnoji-diyalnosti-ta-komunikacij-z-hromadskisty/>
17. Положення про департамент комунікацій. *Чернівецька обласна державна адміністрація* : офіційний сайт. URL: <https://bukoda.gov.ua/chernivecka-oda/structure/communication-department/polozhennya-pro-departament-komunikacij>

18. Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Чернігівської обласної державної адміністрації. *Чернігівська обласна державна адміністрація* : офіційний сайт. URL: <https://cg.gov.ua/index.php?id=43797&tp=0>
19. Структура департаменту. *Вінницька обласна військова адміністрація* : офіційний сайт. URL: <https://www.vin.gov.ua/departament-informatsiinoi-diialnosti-ta-komunikatsii-z-hromadskistiu/struktura-departamentu>
20. Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю. *Дніпропетровська обласна військова адміністрація* : офіційний сайт. URL: <https://adm.dp.gov.ua/dniprooda/pro-oda/vakantni-posadi-oda/ogolosheno-konkurs/departament-informacijnoyi-diialnosti-ta-komunikacij-z-gromadskistyuu>
21. Структура та контакти. Департамент комунікацій та внутрішньої політики. *Львівська обласна державна адміністрація* : офіційний сайт. URL: https://old.loda.gov.ua/inf_kontakty
22. Структура Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Полтавської обласної державної адміністрації. *Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Полтавської обласної державної адміністрації* : офіційний сайт. URL: <https://polinfo.gov.ua/pro-departament/struktura-departamentu>
23. Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Чернігівської обласної державної адміністрації. *Чернігівська обласна державна адміністрація* : офіційний сайт. URL: https://cg.gov.ua/web_docs/1/2013/02/docs/Telefonniy_dovidnik_DIDtaKzH_Chernihiv_ODA_2023_12_26.pdf
24. Структура та контакти. Департамент масових комунікацій та забезпечення доступу до публічної інформації Харківської обласної військової адміністрації. *Харківська обласна військова адміністрація* : офіційний сайт. URL: <https://kharkivoda.gov.ua/oblasna-derzhavna-administratsiya/struktura-administratsiyi/strukturni-pidrozdili/3175/105040>
25. Структура управління. *Управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю. Івано-Франківська обласна державна адміністрація* : офіційний сайт. URL: <https://www.if.gov.ua/struktura/upravlinnya-informacijnoyi-diialnosti-ta-komunikacij-z-gromadskistyuu/struktura-upravlinnya-uid>
26. Департамент. *Департамент цифрового розвитку, інформаційної політики та кіберзахисту Одеської обласної державної адміністрації* : офіційний сайт. URL: <https://digital.od.gov.ua/golovna/departament/>
27. Структура Департаменту інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій. *Хмельницька обласна військова адміністрація* : офіційний сайт. URL: https://www.adm-km.gov.ua/?page_id=800

REFERENCES:

1. Holota, N. P. (2018). Osoblyvosti roboty pres-sluzhby v derzhavnykh orhanakh: istoriia ta suchasnist [Peculiarities of the work of the press service in state bodies: history and modernity]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. seriia: Pravo / hol.* red. Yu. M. Bysaha. Uzhhorod: Vydavnychy dim «Helvetyka», T. 2. Vyr. 49, P. 29–31. [in Ukrainian].
2. Kotsan, N. N., & Adamuk, O. S. (2010). Zastosuvannia komunikatsii iz hromadskistiu vykonavchykh orhaniv derzhavnoi vlady Ukrainy [Application of public relations by executive bodies of state power of Ukraine]. *Nauk. visn. Volyn. nats. un-tu im. Lesi Ukrainky, Volyn. nats. un-t im. Lesi Ukrainky*; [redkol.: N. N. Kotsan ta in.]. Lutsk, No. 10: Mizhnarodni vidnosyny, P. 73–77. [in Ukrainian].
3. Nikulin Ye. O. (2020). Zmist informatsiinoho zabezpechennia orhaniv Natsionalnoi politsii Ukrainy [Content of information support of the National Police of Ukraine.]. *Yurydychna nauka.* No 3(105), P. 222–230. [in Ukrainian].
4. Pro poriadok vysvitlennia diialnosti orhaniv derzhavnoi vlady ta orhaniv mistsevoho samovriaduvannia zasobamy masovoi informatsii [On the Procedure for Coverage of Activities of State Authorities and Local Self-Government Bodies by Mass Media] (1997) : Zakon Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/539/97-%D0%B2%D1%80#Text>. [in Ukrainian].
5. Poriadok opryliudnennia u merezhi Internet informatsii pro diialnist orhaniv vykonavchoi vlady [The Procedure for Publication of Information on the Activities of Executive Authorities on the Internet] (2002) : Postanova Kabinetu ministriv. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3-2002-%D0%BF>. [in Ukrainian].
6. Osnovni zasady diialnosti pres-sluzhb orhaniv derzhavnoi vlady ta mistsevoho samovriaduvannia [Basic Principles of Press Services of Public Authorities and Local Self-Government Bodies: International and Ukrainian Experience] (2011):svitovyi ta ukrainskyi dosvid : dovidnyk. Donetsk: DonDUU., 96 p. [in Ukrainian].
7. Praktychnyi posibnyk dlia pratsivnykiv komunikatsiinykh struktur v orhanakh vlady [A practical guide for employees of communication structures in government]. (2016). K. 112 p. [in Ukrainian].
8. Informatsiino-komunikativna diialnist orhaniv publichnoi vlady [Information and communication activities of public authorities] (2019) : monohrafiia / V. S. Kuibida, O. V. Karpenko, & P. S. Shpyha [ta in.]; za zah. red. V. S. Kuibidy, & O. V. Karpenka. 3-tie vyd. dopov. ta pererob. Kyiv: NADU. 358 p. [in Ukrainian].
9. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro upravlinnia informatsiinoi diialnosti ta komunikatsii z hromadskistiu Donetskoi oblasnoi derzhavnoi administratsii [On approval of the Regulation on the Department of Information and Public

Relations of Donetsk Regional State Administration] (2020): Rozporiadzhennia holovy oblasnoi derzhavnoi administratsii kerivnyka oblasnoi viiskovo-tsyvilnoi administratsii. URL: <https://dn.gov.ua/storage/app/sites/1/publicinfo/LegalAct/542-20.pdf>. [in Ukrainian].

10. Polozhennia pro upravlinnia informatsiinoi diialnosti ta komunikatsii z hromadskistiu [Regulation on the Department of Information and Public Relations]. *Zhytomyrska oblasna derzhavna administratsiia* : ofitsiinyi sait. URL: <https://oda.zht.gov.ua/administration/aparat-ta-strukturny-pidrozdzily-oda/strukturny-pidrozdzily/upravlinnya-informatsiynoyi-diyalnosti/polozhennya-pro-upravlinnya-informatsij/>. [in Ukrainian].

11. Pro Polozhennia pro departament informatsiinoi diialnosti ta komunikatsii z hromadskistiu Zakarpatskoi oblasnoi derzhavnoi administratsii [On the Regulation on the Department of Information and Public Relations] (2018). Rozporiadzhennia holovy Zakarpatskoi oblasnoi derzhavnoi administratsii. URL: <https://oda.carpathia.gov.ua/dokument/pro-polozhennya-pro-departament-informaciynoyi-diyalnosti-ta-komunikacij-z-gromadskistyuu>. [in Ukrainian].

12. Polozhennia pro departament informatsiinoi diialnosti ta komunikatsii z hromadskistiu Zaporizkoi oblasnoi derzhavnoi administratsii [Regulation on the Department of Information and Public Relations of Zaporizhzhia Regional State Administration]. *Zaporizhska oblasna derzhavna administratsiia* : ofitsiinyi sait. URL: <https://www.zoda.gov.ua/news/16238/polozhennya-pro-departament->. [in Ukrainian].

13. Polozhennia pro upravlinnia informatsiinoi diialnosti ta komunikatsii z hromadskistiu Ivano-Frankivskoi oblasnoi derzhavnoi administratsii [Regulation on the Department of Information and Public Relations of Ivano-Frankivsk Regional State Administration]. URL: <https://www.if.gov.ua/storage/app/sites/24/documentu-2021/polozhennya-uid-2020-new.pdf>. [in Ukrainian].

14. Funktsionalni обов'язки. Departament komunikatsii ta vnutrishnoi polityky [Functional responsibilities. Department of Communications and Internal Policy]. *Lvivska oblasna derzhavna administratsiia* : ofitsiinyi sait. URL: https://old.loda.gov.ua/inf_funktsionalni_obovyazky. [in Ukrainian].

15. Polozhennia pro Departament informatsiinoi diialnosti ta komunikatsii z hromadskistiu Poltavskoi oblasnoi derzhavnoi administratsii [Regulations on the Department of Information and Public Relations of Poltava Regional State Administration]. *Departament informatsiinoi diialnosti ta komunikatsii z hromadskistiu Poltavskoi oblasnoi derzhavnoi administratsii* : ofitsiinyi sait. URL: <https://polinfo.gov.ua/pro-departament/polozhennia-pro-departament>. [in Ukrainian].

16. Departament informatsiinoi diialnosti ta komunikatsii z hromadskistiu. [Department of Information and Public Relations]. *Cherkaska oblasna derzhavna administratsiia* : ofitsiinyi sait. URL: <https://ck-oda.gov.ua/departament-informatsiynoyi-diyalnosti-ta-komunikatsij-z-hromadskistyuu/>. [in Ukrainian].

17. Polozhennia pro departament komunikatsii [Regulations on the Department of Communications]. *Chernivetska oblasna derzhavna administratsiia* : ofitsiinyi sait. URL: <https://bukoda.gov.ua/chernivecka-oda/structure/communication-department/polozhennya-pro-departament-komunikacij/>. [in Ukrainian].

18. Departament informatsiinoi diialnosti ta komunikatsii z hromadskistiu Chernihivskoi oblasnoi derzhavnoi administratsii [Department of Information and Public Relations of the Chernihiv Regional State Administration]. *Chernihivska oblasna derzhavna administratsiia* : ofitsiinyi sait. URL: <https://cg.gov.ua/index.php?id=43797&tp=0>. [in Ukrainian].

19. Struktura departamentu. Vinnytska oblasna viiskova administratsiia [Structure of the department. *Vinnytsia Regional Military Administration*] : ofitsiinyi sait. URL: <https://www.vin.gov.ua/departament-informatsiinoi-diialnosti-ta-komunikatsii-z-hromadskistiu/struktura-departamentu>. [in Ukrainian].

20. Departament informatsiinoi diialnosti ta komunikatsii z hromadskistiu. [Department of Information and Public Relations]. *Dnipropetrovska oblasna viiskova administratsiia* : ofitsiinyi sait. URL: <https://adm.dp.gov.ua/dniprooda/pro-oda/vakantni-posadi-oda/ogolosheno-konkurs/departament-informacijnoyi-diyalnosti-ta-komunikacij-z-gromadskistyuu>. [in Ukrainian].

21. Struktura ta kontakty. Departament komunikatsii ta vnutrishnoi polityky. *Lvivska oblasna derzhavna administratsiia* [Structure and contacts. Department of Communications and Internal Policy] : ofitsiinyi sait. URL: https://old.loda.gov.ua/inf_kontakty. [in Ukrainian].

22. Struktura Departamentu informatsiinoi diialnosti ta komunikatsii z hromadskistiu Poltavskoi oblasnoi derzhavnoi administratsii [Structure of the Department of Information and Public Relations of Poltava Regional State Administration]. *Departament informatsiinoi diialnosti ta komunikatsii z hromadskistiu Poltavskoi oblasnoi derzhavnoi administratsii* : ofitsiinyi sait. URL: <https://polinfo.gov.ua/pro-departament/struktura-departamentu>. [in Ukrainian].

23. Departament informatsiinoi diialnosti ta komunikatsii z hromadskistiu Chernihivskoi oblasnoi derzhavnoi administratsii [Department of Information and Public Relations of Chernihiv Regional State Administration]. *Chernihivska oblasna derzhavna administratsii* : ofitsiinyi sait. URL: https://cg.gov.ua/web_docs/1/2013/02/docs/Telefonniy_dovidnik_DIDtaKzH_Chernihiv_ODA_2023_12_26.pdf. [in Ukrainian].

24. Struktura ta kontakty. Departament masovykh komunikatsii ta zabezpechennia dostupu do publichnoi informatsii Kharkivskoi oblasnoi viiskovoi administratsii [Structure and contacts. Department of Mass Communications and Access to Public Information of Kharkiv Regional Military Administration]. *Kharkivska oblasna viiskova administratsiia* :

ofitsiyni sait. URL: <https://kharkivoda.gov.ua/oblasna-derzhavna-administratsiya/struktura-administratsiyi/strukturni-pidrozdili/3175/105040>. [in Ukrainian].

25. Struktura upravlinnia. Upravlinnia informatsiinoi diialnosti ta komunikatsii z hromadskistiu [Management structure. Department of Information and Public Relations]. *Ivano-frankivska oblasna derzhavna administratsiia* : ofitsiyni sait. URL: <https://www.if.gov.ua/struktura/upravlinnya-informacijnoyi-diyalnosti-ta-komunikacij-z-gromadskisty/struktura-upravlinnya-uid>. [in Ukrainian]

26. Departament. Departament tsyfrovoho rozvytku, informatsiinoi polityky ta kiberzakhystu Odeskoi oblasnoi derzhavnoi administratsii [Department. Department of Digital Development, Information Policy and Cybersecurity of Odesa Regional State Administration] : ofitsiyni sait. URL: <https://digital.od.gov.ua/golovna/departament/>. [in Ukrainian].

27. Struktura Departamentu informatsiinoi diialnosti, kultury, natsionalnostei ta relihii [Structure of the Department of Information, Culture, Nationalities and Religions]. *Khmelnytska oblasna viiskova administratsiia* : ofitsiyni sait. URL: https://www.adm-km.gov.ua/?page_id=800. [in Ukrainian].

ЗМІСТ

Панасенко Євгеній Олександрович ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ МОВНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	3
Банкова Іванка, Лахижа Микола Іванович РОЛЬ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ В БОЛГАРІЇ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....	8
Лозинська Тамара Миколаївна ДОСЛІДЖЕННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ: ТРАНСФОРМАЦІЯ ТЕОРІЇ ТА МЕТОДОЛОГІЇ.....	13
Галич Олександр Анатолійович, Романов Дмитро Володимирович ВИКЛИКИ ВІДНОВЛЕННЯ ВЛАДИ НА ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ УКРАЇНИ.....	22
Сердюк Ольга Іванівна ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ КОНТЕНТ ДІЯЛЬНОСТІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ПІДРОЗДІЛІВ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ.....	29
Шупта Ірина Миколаївна РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ЛАЙФХАКІНГУ В САМОМЕНЕДЖМЕНТІ ПУБЛІЧНОГО СЛУЖБОВЦЯ.....	38
Lypii Yevheniia, Strilets Bohdan, Kalian Oleksandr SOME THEORETICAL ISSUES OF THE ESSENCE AND MEANING OF HUMAN RIGHTS.....	46
Купчення Лідія Іванівна ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ.....	52
Гладкий Сергій Олександрович, Шведенко Павло Юрійович, Дубович Олеся Валеріївна ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ЗАСАДИ ЗАХИСТУ ОСНОВОПОЛОЖНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ У ПРАВІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	60
Панасенко Наталія Леонідівна ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ПОСЛУГ В АГРОПРОДОВОЛЬЧІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ.....	65
Сизоненко Наталія Миколаївна ОБОВ'ЯЗКОВІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ДЕРЖАВНОЇ МОВИ ПОСАДОВИМИ І СЛУЖБОВИМИ ОСОБАМИ: ВИКЛИКИ І ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ.....	71
Голубь Валерія Володимирівна, Рубан Дмитро Олександрович ПАРТИСИПАТИВНЕ ЛІДЕРСТВО VERSUS ПАРТИСИПАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ: КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ПОНЯТТЯ.....	79
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СТАТЕЙ.....	85